

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 10 kwietnia 2024 r.

Poz. 3689

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP. -II.4131.1.103.2024.5

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 4 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr LXVI/471/2024 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie zryczałtowanych diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla sołtysów gminy Sieraków – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 29 lutego 2024 r. Rada Miejska w Sierakowie podjęła uchwałę nr LXVI/471/2024 w sprawie zryczałtowanych diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla sołtysów gminy Sieraków (zwaną dalej „uchwałą”).

Jako podstawę prawną uchwały powołano: „art. 37 b ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023, poz. 40 ze zm.) w związku z § 3 i § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalenia należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz.U. 2000, nr 66, poz. 800 ze zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 6 marca 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

W ocenie organu nadzoru przedmiotową uchwałę podjęto z istotnym naruszeniem normy kompetencyjnej wynikającej z art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.).

W myśl art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej. Przepis ten daje radzie gminy możliwość „wynagradzania” sołtysów i przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych poprzez przyznanie im diety oraz zwrotu kosztów podróży służbowej.

W kontekście ryczałtowego sposobu określenia wysokości omawianych diet, organ nadzoru zwraca uwagę na wyrok WSA w Opolu z dnia 11 października 2012 r.(sygn. akt II SA/OP 387/12), w którym wyjaśniono, że użyty przez ustawodawcę w przepisie art. 37b ust.1 ustawy wyraz „dieta” należy rozumieć jako zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Jego istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji sołtysa. Osoba pełniąca funkcję sołtysa zachowuje prawo do zwrotu kosztów wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego bycia taką

osobą. Ustalona w stałej kwocie dieta w formie ryczałtu miesięcznego traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Sąd zaakcentował, że zakresem regulacji uchwały podejmowanej na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, winna być objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W uzasadnieniu wyroku WSA w Poznaniu z dnia 23 października 2019 r., II SA/Po 555/19, stwierdzono z kolei: „Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zgodzić się zatem należy z poglądem wyrażonym przez Wojewodę, iż zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m.in. sytuacja, gdy sołtys, przez dłuższy okres nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter okresowego ryczałtu, który przyjmuje charakter stałego, wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji” (por. również wyrok WSA w Gliwicach z 20 kwietnia 2022 r., III SA/GI 275/22).

Odnosząc powyższe do badanej uchwały stwierdzić należy, że ustalenie diety dla sołtysów w formie ryczałtowej, przy jednoczesnym braku regulacji dotyczących sytuacji, gdy sołtys nie wykonuje przez dłuższy okres czasu swoich obowiązków, stanowi istotne naruszenie art. 37b ust. 1 ustawy. Tym samym konieczne jest stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały w całości.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

/-/ Agata Sobczyk

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Sierakowie

Burmistrz Gminy Sieraków